

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo

ZYRA E RREGULLATORIT PËR ENERGJI
REGULATORNI URED ZA ENERGIJU
ENERGY REGULATORY OFFICE

Prishtinë, 16 nëntor 2022
Kodi i ZRRE-së V_1618_2022

Bordi i Zyrës së Rregullatorit për Energji

Duke u bazuar në:

- Dispozitat e Nenit 9, Nenin 16, Nenin 25, Nenin 26, Nenin 55 par. 1, nënpar. 1.1, 1.2 dhe 1.5, Nenin 56 par. 1 nënpar. 1.2, dhe Nenin 57 par. 2 nënpar. 2.2, 2.8, 2.11 dhe 2.14 lidhur me par. 3, par. 6, 7, 8 dhe 9 të Ligjit për Rregullatorin e Energjisë Nr. 05/L-084;
- Dispozitat e Nenit 31, Nenin 37 par. 5 lidhur me Nenin 5 dhe Nenin 62 par. 7 të Ligjit për Energjinë Elektrike Nr. 05/L-085,
- Dispozitat e Nenit 9 të Procedurës për Tregtimin e Energjisë Elektrike;
- Dispozitat e Nenit 11.1.9 të Rregullave të Tregut;
- Dispozitat e Nenit 2.5.1.2 të Kodit të Balancit;
- Dispozitat e Nenit 3, Nenin 4, Nenit 5, Nenin 7 dhe Nenin 8 par. 1 nënpar. 1.1 dhe Nenin 9 par.2 nënpar. 1.2, 1.8, 1.11 dhe 1.14 lidhur me par. 2, par. 4, 6, 7, 10, 12 dhe 13 të Rregullës Nr. 06/2017 për Masat Administrative dhe Gjobat;
- Dispozitat e Nenit 3, Nenit 5 par 3, Nenin 10, Nenin 11, Nenin 13, Nenin 17 dhe Nenin 23 të Licencës për Furnizim me Energji Elektrike Nr. ZRRE/Tr_07/17 për „KESCO“ SH.A;
- Vendimin V_1419_2021 i datës 07.10.2021 i ZRRE-së;
- Njoftimin Nr. 447/22 të datës 14 tetor 2022 lidhur me shkeljet e konstatuara për blerjet e energjisë elektrike, pagesat dhe nominimet nga Furnizuesi me energji elektrike („KESCO“ SH.A); dhe
- Përgjigjet nga Furnizuesi me energji elektrike („KESCO“ SH.A.) të pranuar me datë 31.10.2022 nr. prot. 1107/2022,

në seancën e mbajtur me 16 nëntor 2022 ka nxjerr këtë:

V E N D I M

- I. I SHQIPTOHET - DENIMI ME GJOBË** Furnizuesit me energji elektrike („KESCO“ SH.A), për shkak të shkeljeve ligjore të konstatuara për blerjet e energjisë elektrike, pagesat dhe nominimet në shumën prej **8,475,000 € (tetë milion e katërqind e shtatëdhjetë e pesë mijë Euro)**.
- II. OBLIGOHET** – Furnizuesi me energji elektrike („KESCO“ SH.A.), si Furnizues me Obligim të Shërbimit Universal që të ndërpres menjëherë kryerjen e aktiviteteve që shkaktojnë shkelje të kushteve dhe obligimeve të Nenin 3 par. 2 nënpar. 2.2. të Licencës dhe të veprojnë në pajtim me Nenin 33.5 të Ligjit për Energji Elektrike.
- III. DETYROHET** - Furnizuesi me energji elektrike („KESCO“ SH.A), që brenda periudhës 2 (dy) vjeçare në 4 (katër) këste, të paguajë gjobën në llogarinë Nr. 1000 4300 7000 8375 në Buxhetin e Republikës së Kosovës, në shumën e përcaktuar si në pikën I. të dispozitivit, nën pasojat e përmbarrimit me detyrim.

A R S Y E T I M

Zyra e Rregullatorit për Energji (ZRRE) në përputhje me kompetencat e dhëna me Ligjin për Rregullatorin e Energjisë, ka bërë monitorimin në lidhje me blerjet e energjisë elektrike, pagesat dhe nominimet për furnizuesin me energji elektrike („KESCO“ SH.A).

Monitorimi ishte fokusuar në mbledhjen, vlerësimin dhe analizimin e të dhënave dhe të pajtueshmërisë në të gjithë aspektet materiale, aktivitetet ekonomike dhe financiare, transaksionet dhe informacionet janë në përputhje ose jo me dispozitat ligjore dhe kornizën rregullative në fuqi.

Qëllim ishte që të vërtetohen shkeljet eventuale në lidhje me evidentimin e devijimeve nga parimet e ligjshmërisë, mbi: a) Faturimin dhe Pagesat ndërmjet të Licencuarve; b) Blerjet e importit nga FSHU („KESCO“ SH.A) dhe Procesin e shitjes së energjisë nga Importi për mbulim të humbjeve tek OSSH (KEDS), si dhe c) Devijimet në nominimin e energjisë së KESCO për FSHU dhe KEDS për humbje.

ZRRE, në kuadër të monitorimit në lidhje me blerjet e energjisë elektrike, pagesat dhe nominimet për furnizuesin me energji elektrike („KESCO“ SH.A) ka përgatitur një Raport me të gjeturat të cilin ja ka prezantuar Bordit të ZRRE-së.

Bordi i ZRRE-së, në mbledhjen e mbajtur më datë 24.06.2022, ka shqyrtuar të gjeturat në Raportin e përgatitur nga ekspertët e ZRRE-së, dhe më datë 24.06.2022, përmes dokumentit Raporti i Monitorimit në lidhje me blerjet e energjisë elektrike, pagesat dhe nominimet për operatorin e sistemit të shpërndarjes (KEDS) dhe furnizuesin me energji elektrike („KESCO“ SH.A), ka njoftuar palët lidhur me të gjeturat e Monitorimit. Po ashtu, Bordi i ZRRE-së, bazuar në Nenin 7 par. 2 të Rregullës Nr. 06/2017 për Masat Administrative dhe Gjobat, ka kërkuar nga „KESCO“ SH.A. që në afat prej 15 ditë kalendarike të ofroj përgjigjet me shkrim lidhur me të gjeturat në raport.

ZRRE me datë 08.07.2022 nga „KESCO“ SH.A, ka pranuar Komentet në Raportet e Monitorimit për blerjet e energjisë elektrike, pagesat dhe nominimet për furnizuesin me energji elektrike („KESCO“ SH.A) të datës 24.06.2022, duke paraqitur përgjigjet në të gjeturat dhe konstatimet e evidentuara nga Raporti i Monitorimit të ZRRE-së.

ZRRE ka vlerësuar komentet e dërguara nga „KESCO“ SH.A., lidhur me monitorimin e blerjeve të energjisë elektrike, pagesat, dhe blerjet e energjisë për konsumatorët e parregulluar dhe devijimet në nominimet e energjisë nga „KESCO“ SH.A.

ZRRE ka vlerësuar se, sa i përket pjesës së shthurjes operative dhe ligjore, në të cilën thirret „KESCO“ SH.A dhe vazhdimin e prokurimit të energjisë për palët edhe për një kohë, ZRRE ka vlerësuar se komenti i palës ka të bëjë me problemet financiare me shfaqjen e pandemisë COVID 19 e më vonë krizës energjetike, por monitorimi konteston mënyrën e kryerjes së shërbimit për prokurimin e humbjeve për KEDS nga „KESCO“ SH.A., duke shfrytëzuar llogarinë e konsumatorëve të rregulluar që gëzojnë të drejtën e shërbimit universal.

Prandaj ZRRE, me të drejtë qëndron në konstatimin se ka pasur ndër-subvencionim/ndër-financim të llogarisë së konsumatorëve të parregulluar nga llogaria e konsumatorëve të rregulluar që gëzojnë të drejtën e shërbimit universal, e që është në kundërshtim me Nenin 5 par. 3 të Licencës për Furnizim me Energji Elektrike lëshuar „KESCO“ SH.A, si dhe ka rrezikuar sigurinë e furnizimit me energji elektrike për konsumatorët e FSHU-së, dhënë me Vendimet për Vendosijen e Obligimit të Shërbimit Publik si Furnizues me Shërbim Universal ngarkuar „KESCO“ SH.A.

Për më tepër financimi i llogarisë së konsumatorëve të parregulluar nga llogaria e konsumatorëve të rregulluar që gëzojnë të drejtën e shërbimit universal, është në kundërshtim me Nenin 5 par. 3 të Licencës për Furnizim me Energji Elektrike lëshuar „KESCO“ SH.A, dhe me këtë rast është rrezikuar siguria e furnizimit me energji elektrike për konsumatorët e FSHU-së, dhënë me Vendimet për Vendosjen e Obligimit të Shërbimit Publik si Furnizues me Shërbim Universal ngarkuar „KESCO“ SH.A.

ZRRE konsideron se nuk janë relevante sqarimet e dhëna nga „KESCO“ SH.A lidhur me blerjet e energjisë për konsumatorët e parregulluar, prandaj rikujton „KESCO“ SH.A se blerjet për furnizim me energji elektrike për konsumatorët e parregulluar nga pagesat e mbledhura nga konsumatorët me shërbim universal përben ndër-subvencionim/ndër-financim të llogarisë së konsumatorëve të parregulluar nga llogaria e konsumatorëve të rregulluar, dhe konsiderohet shkelje të Nenit 31 të Ligjit për Energji Elektrike. ZRRE rithekson se „KESCO“ SH.A ka shkelur edhe obligimet ligjore të Nenit 37 par. 5 lidhur me Nenin 5 të Ligjit për Energjinë Elektrike, që ka të bëjë me obligimin e shërbimit publik të dhënë me vendimin e ZRRE-së.

Sa i përket çështjes së devijimeve për të cilat „KESCO“ SH.A ka pretenduar, komentet e arsyetimet e tilla nuk qëndrojnë, për faktin se ZRRE konsideron se devijimet e shkaktuara në dhjetor 2021 në ditët specifike sillej nga 14% deri 42% për „KESCO“ SH.A. Pra, „KESCO“ SH.A ka nominuar vetëm sasinë e energjisë që kishte KEK në dispozicion dhe nuk kanë tentuar të importojnë energji për këtë periudhë. Për më tepër, „KESCO“ SH.A nuk kishin ndonjë konfirmim nga ZRRE lidhur me kërkesën e tyre për mbështetje vetëm në prodhimin vendor, si dhe për mos-përgjegjësi për devijimet e shkaktuara, prandaj, ZRRE konfirmon se nuk janë relevante sqarimet e dhëna dhe se KESCO nuk ka vepruar sipas Nenit 11.1.9 të Rregullave të Tregut dhe Nenit 2.5.1.2 të Kodit të Balancit.

Bordi i ZRRE-së, në mbledhjen e mbajtur me datë 12.10.2022 pas shqyrtimit të përgjigjeve/komenteve të dërguara nga „KESCO“ SH.A, ndaj Raporti i Monitorimit për në lidhje me blerjet e energjisë elektrike, pagesat dhe nominimet për furnizuesin me energji elektrike („KESCO“ SH.A), ka konstatuar se: i) „KESCO“ SH.A. ka rrezikuar sigurinë e furnizimit me energji elektrike për konsumatorët e FSHU-së, dhënë me Vendimet për Vendosjen e Obligimit të Shërbimit Publik si Furnizues me Shërbim Universal ngarkuar KESCO-n; ii) „KESCO“ SH.A ka vepruar në kundërshtim me kushtet e Licencës, ka bërë ndër-subvencionim/ndër-financim të llogarisë së konsumatorëve të parregulluar nga llogaria e konsumatorëve të rregulluar që gëzojnë të drejtën e shërbimit universal, që është në kundërshtim me Nenin 5 par. 3 të Licencës për furnizim me energji elektrike dhe konsiderohet shkelje të Nenit 31 të Ligjit për Energji Elektrike; iii) „KESCO“ SH.A ka shkelur edhe obligimet ligjore të Nenit 37 par. 5 lidhur me Nenin 5 të Ligjit për Energjinë Elektrike, që ka të bëjë me obligimin e shërbimit publik të dhënë me Vendimin e ZRRE-së, ku ndër tjera theksohet se: “Rregullatori siguron që kategoritë e ndryshme të konsumatorëve të mos përfitojnë nga i njëjti trajtim dhe mbrojtje, si dhe që rregullimi i çmimit të konsumatorit fundorë me të drejta të furnizimit si shërbim universal të jetë në dispozicion vetëm për të siguruar ofrimin e shërbimit universal për konsumatorë familjar dhe ata jo-familjar që gëzojnë këtë të drejtë”; iv) „KESCO“ SH.A nga shtatori i vitit 2021 ka furnizuar Feroniklin, pa marrëveshje kontraktuale; dhe v) „KESCO“ SH.A, nuk ka vepruar sipas Nenit 11.1.9 të Rregullave të Tregut, Nenit 2.5.1.2 të Kodit të Balancit.

Bordi i ZRRE-së, bazuar në ato më lartë ka vërtetuar se në asnjë rast dhe me asnjë fakt qoftë formal apo material KESCO sh.a., nuk ka mundur të kundërshtoj/argumentoj të gjeturat përmes Raportit të Monitorimit lidhur me blerjet e energjisë elektrike, pagesat dhe nominimet për Furnizuesin me Energji Elektrike nga KESCO, andaj ka nxjerr Njoftim lidhur me shkeljet e konstatuara për blerjet e energjisë elektrike, pagesat dhe nominimet nga Furnizuesi me Energji Elektrike („KESCO“ SH.A.).

ZRRE në përputhje me dispozitat e Nenit 57 paragrafi 7 i Ligjit për Rregullatorin e Energjisë, Njoftimi i cekur më lartë i është dërguar me datë 14.10.2022 „KESCO“ SH.A. në mënyrë që tu mundësohet përgjigja me shkrim lidhur me shkeljet e bëra brenda katërmbëdhjetë (14) ditësh nga pranimi i këtij njoftimi.

ZRRE me datë 31.10. 2022 nga „KESCO“ SH.A. ka pranuar përgjigjet me shkrim, në lidhje me shkeljet e konstatuara me Njoftimin e cekur më lartë, ku janë paraqitur në formë të shkruar arsyetimet në lidhje me shkeljet e konstatuara nga ZRRE, si dhe arsyetime tjera jashtë atyre të konstatuara përmes Njoftimit të ZRRE-së.

Bordi i ZRRE, në mbledhjen e mbajtur me datë 16.11.2022, ka bërë vlerësimin dhe analizimin e përgjigjeve të paraqitura nga „KESCO“ SH.A, dhe ka ardhur në përfundim se përgjigjet e „KESCO“ SH.A., nuk i kontestojnë me asnjë argument qoftë formal apo material shkeljet e evidentuara nga ana e ZRRE-së, por i njëjti duke dashur t'u shmanget përgjegjësi dhe shkeljeve të konstatuara është thirrur në atë se cilat janë obligimet e „KESCO“ SH.A, duke u thirrur në atë, se mos-reflektimi i saktë i kostove dhe çmimeve nga ZRRE gjatë procesit të rregullt tarifor ka pasur ndikim tek ajo, si dhe është thirrur në atë se si rezultat e vendimeve të vonuara dhe mungesës së reagimit në kohë nga ana e institucioneve përgjegjëse për sektorin e energjisë, janë shkaktuar pasoja për kompaninë.

ZRRE, vlerëson edhe njëherë, se pretendimet e „KESCO“ SH.A, lidhur me mos-reagimin me kohë nuk qëndrojnë, për faktin e pamohueshëm se, ZRRE gjatë shqyrtimit të rregullt tarifor në muajin tetor të vitit 2021, kishte reflektuar të gjitha kostot e sistemit për të Licencuarin me shërbim universal „KESCO“ SH.A, në pajtim të plotë me Rregullën për të Hyrat e FSHU, dhe njëkohësisht ka theksuar se kurdo që shfaqet nevoja e shqyrtimit të jashtëzakonshëm, ZRRE do të ndërmarra të gjitha veprimet ligjore dhe do ti trajtoj të gjitha kostot e të licencuarave të rregulluar. Prandaj, në dhjetor të vitit 2021 pas plotësimit të kriterëve nga ana e të Licencuarve ka iniciuar Procesin e shqyrtimit të jashtëzakonshëm për reflektimin e kostove edhe për të licencuarin „KESCO“ SH.A, ti cilit iu kanë njohur të gjitha kosto me vendimin e muajit shkurt 2022 (Vendimi Nr. V_1486_2022) që ka përfshirë të gjitha kostot e shkaktuara nga muaji tetor i vitit 2021 e më tej. Prandaj, këto pretendime nga ana e „KESCO“ SH.A, nuk qëndrojnë dhe nuk kanë të bëjnë fare me procesin e monitorimit, mirëpo për shkak të vlerësimit dhe eliminimit të çfarëdo paqartësie, i kemi trajtuar me shumë kujdes dhe në përkujdesje të respektimit të legjislacion në fuqi.

Pretendimet tjera të paraqitura nga përgjigjet e „KESCO“ SH.A nuk janë relevante dhe nuk ka mundur të bëjë të besueshëm për të vepruar ndryshe, për faktin se KESCO ka vepruar në kundërshtim me Licencën, duke bërë nder subvencionim/financim të llogarisë së konsumatorëve të parregulluar nga llogaria e konsumatorëve të rregulluar që gëzojnë të drejtën e shërbimit universal, e për të cilën nuk e ka mohuar me asnjë fakt, prandaj vërtetohet që kjo është bërë në kundërshtim me Nenin 5 par. 3 të

Licencës për energji elektrike dhe konsiderohet shkelje e Nenit 31 dhe Nenit 37 par. 5 lidhur me Nenin 5 të Ligjit për Energji Elektrike.

Po ashtu „KESCO“ SH.A për sa i përket konstatimit se nga shtatori i vitit 2021 ka furnizuar konsumatorin e parregulluar, pa marrëveshje kontraktuale përmes llogarisë së konsumatorëve të rregulluar, nuk ka arritur të dëshmoj se me asnjë fakt se pse ka vepruar në kundërshtim me obligimet e Licencës, duke furnizuar përmes llogarisë së konsumatorëve të rregulluar, e kur dihet se ky veprim është shkelje ligjore dhe në kundërshtim me obligimet e Licencës për furnizim dhe vendimit për obligimin e shërbimit publik të nxjerr nga ZRRE.

Për sa u përket pretendimeve të „KESCO“ SH.A., në lidhje me devijimet, e njëjta përsëri ka bërë një përshkrim të situatës si në përgjigjet në raportin e Monitorimit, duke u thirrur situata të ndryshme dhe duke i thirrur në atë se nuk mund të mbahet përgjegjëse për devijimet e për më tepër thirret në vendimin për të hyrat e lejuara maksimale vendimi V_1486_2022 i dt. 7 shkurt 2022, duke u thirrur në atë se ky vendim nuk ka reflektuar kostot e plotë të im-balancave, duke u thirrur në situatë të forcës madhore, kur dihet se vendimi në fjalë i ka mbuluar të gjitha kostot e „KESCO“ SH.A., si furnizuar me energji elektrike, prandaj duke dashur të përdor situata analoge dhe të relativizoj detyrimin e shërbimit publik, si i licencuar i rregulluar me të gjitha kostot e njohura nga ZRRE, mos përgjegjësia e tij në nominime të sakta për nevoja të FSHU bie shkelje dhe në kundërshtim me Nenin 11.1.9 të Rregullave të Tregut dhe Nenin 2.5.1.2 të Kodit të Balancës.

Bordi ZRRE-së, me rastin e nxjerrjes së këtij vendimi, ka vlerësuar drejt këtë çështje procedurale në rastin e shqiptimit të masës administrative dhe gjobës, për faktin se në kuadër të përgjegjësive ZRRE, ka zhvilluar monitorim të bazuar në ligj, Procedurën për Tregtimin e Energjisë dhe Licencën e Furnizimit me Energji Elektrike, Rregullat e Tregut dhe Kodin e Balancës, andaj, për të arritur te gjendja materiale ka vërtetuar drejt gjendjen faktike, dhe pas vërtetimit e drejtë të kësaj çështje në lidhje me veprimet e të Licencuarit, pretendimet e „KESCO“ SH.A. janë vlerësuar të pa bazuara.

Bordi i ZRRE-së, po ashtu ka trajtuar edhe me shumë kujdes edhe çështjet tjera të cekura në përgjigjet e „KESCO“ SH.A., të cilat nuk janë relevante, pasi që konstatimet e vërtetuara nga ZRRE në asnjë rast dhe me asnjë fakt nuk ka mundur të kundërshtoi/argumentoj të gjeturat përmes Raportit të Monitorimit, por i njëjti vetëm ka bërë një përshkrim dhe vlerësime, dhe më këtë rast i njëjti ka vepruar në kundërshtim të plotë me obligimet e Licencës për furnizim me energji elektrike dhe Vendimin për obligimin me shërbim universal të nxjerr nga Bordi i ZRRE-së, dhe në kundërshtim me dispozitat ligjore të cekura në hyrje të këtij Vendimi.

Bordi i ZRRE-së, me rastin e shqiptimit të dënimit me gjobë dhe ndarjen në këste në periudhën 2 (dy) vjeçare, i ka marr parasysh edhe rrethanat lehtësuese duke pasuar parasysh sjellën paraprake, situatën financiare të të licencuarit të ndikuar edhe nga pandemia me COVID 19, si dhe rrethanat që kanë ndikuar nga situata financiare energjetike si dhe veprimet e të licencuarit të përmendura më lartë. ZRRE gjithashtu ka vlerësuar si rrethanë lehtësuese edhe sjelljen dhe bashkëpunimin e „KESCO“ SH.A., me ZRRE-në gjatë tërë këtij procesi.

Bordi i ZRRE-së, po ashtu me rastin e shqiptimit të gjobës dhe masës administrative ka vlerësuar edhe rrethanat rënduese, për faktin se qëllimi i këtij dënimi nuk është dëmtimi i ndërmarrjes, por

përmirësimi i saj, që në veprimet e ardhshme në të mirë të sigurisë juridike të vetë të Licencuarit që të respektohen kushtet e Licencës dhe kërkesat ligjore të obligueshme në fuqi dhe të zbatueshme.

Bordi i ZRRE-së, për sa i përket shumës së gjobës si në dispozitivin nën pikën I. të këtij Vendimi ka marr parasysh shkeljet e konstatuara, dhe në mënyrë komulative të të gjitha shkeljeve është propozuar gjoba bazuar në të hyrat që ndërmarrja ka akumuluar gjatë vitit fiskal paraprak, përfshirë edhe për aktivitetet e parregulluara, e që janë të bazuara në Raportin e Auditorit të Pavarur për Pasqyrat Financiare për Qëllime Specifike të Rregullatorit për vitin 2021 të KESCO SH.A, dhe të dërguara në ZRRE.

Vendimi mbi shqiptimin e gjobës është marr konform dispozitave ligjore të Nenit 57 paragrafi 2 nënpar. 2.2, 2.8, 2.11 dhe 2.14 lidhur me par. 3 të Ligjit për Rregullatorin e Energjisë, dhe dispozitat e Nenit 2 nënpar. 1.2 dhe 1.11 dhe 1.14 lidhur me par. 2 dhe 4 të Rregullës Nr. 06/2017 për Masat Administrative dhe Gjobat, të nxjerr nga ZRRE.

Vendimi mbi obligimin që të ndërpres kryerjen e aktiviteteve që shkaktojnë shkelje të kushteve dhe obligimeve të Licencës është marrë konform dispozitave ligjore të Nenit 8 par. 1 nënpar. 1.1 të Rregullës Nr. 06/2017 për Masat Administrative dhe Gjobat, të nxjerr nga ZRRE.

Vendimi për pagesën e gjobës është marr konform dispozitave ligjore të Nenit 57 paragrafi 9 i Ligjit për Rregullatorin e Energjisë.

III. Vendimi nxirret dhe publikohet në gjuhët zyrtare në Republikën e Kosovës.

IV. Vendimi hyn në fuqi në datën e miratimit nga Bordi, dhe do të publikohet në faqen elektronike zyrtare të ZRRE-së.

Këshillë Juridike: Pala e pakënaqur me këtë Vendim mund të iniciojë konflikt administrativ në Gjykatën Kompetente, brenda tridhjetë (30) ditëve nga data e pranimit të Vendimit ose data e publikimit të tij në faqen elektronike të Rregullatorit, cilado që ndodhë e fundit.

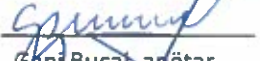
Bordi i ZRRE-së:

Ymer Rejzullaha, Kryesues

Selman Hoti, anëtar

Izet Rushiti, anëtar

Lutfije Dervishi, anëtar

Gani Buçaj, anëtar

Vendimi iu dërgohet:

- Palës,
- Arkivit të ZRRE-së.